

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

คนไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา และวิถีชีวิตของคนไทยผูกพันประสาณกลมกลืนอยู่กับหลักทางด้านความเชื่อและหลักปฏิบัติในทางพระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยมีวัดเป็นศูนย์กลางการศึกษา เป็นแหล่งที่รวบรวมคำสั่งสอน และการฝึกอบรมประเพณีปฏิบัติอันดีงามตามหลักพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาจึงเป็นศูนย์รวมจิตใจของพุทธศาสนิกชนชาวไทย นอกจากนั้นพระพุทธศาสนายังได้หล่อหลอมให้สังคมไทยมีแต่ความสงบร่มเย็น พระพุทธศาสนาจึงมีความสำคัญต่อคนไทยและมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อชีวิตและสังคมไทย ทั้งในด้านศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีอันดีงาม มีส่วนช่วยกล่อมเกลาชีวิตและจิตใจชาวไทยให้มีความสว่าง สะอาด และสงบสุขตลอดมา ประเทศไทยจึงมีความสงบร่มเย็นเป็นสุขมีความเจริญมั่นคง ประชาชนอยู่ดีกินดีมีความสามัคคี เคารพรักและนับถือกันฉันพี่น้อง ตลอดมา ภายใต้ร่มเงาของพระพุทธศาสนา

การที่พระพุทธศาสนาเข้ามามีความสำคัญอย่างมากต่อคนไทย จึงเป็นธรรมดาที่จะยอมรับนับถือคำสั่งสอนของท่านผู้ใด มักจะศึกษาภูมิหลังท่านผู้นั้นเสียก่อนว่าเป็นผู้ที่น่านับถือเคารพบูชาเพียงใด เพื่อเพิ่มศรัทธา ความเชื่อ ความเลื่อมใสในคำสั่งสอนยิ่งขึ้น ดังนั้นกระบวนการเรียนรู้ศึกษา พุทธประวัติจึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่จะทำให้ทราบถึงความเป็นมา พุทธจริยาอันงดงาม หลักธรรม คำสอนของพระองค์ นั่นก็จักเป็นเหตุให้เกิดความเชื่อ เกิดความเลื่อมใสหนักแน่นในพระองค์ นิยมนับถือเอาพระองค์เป็นสรณะและทิวฐานคติประพฤติดุจดวง ทั้งแนะนำผู้อื่นให้ปฏิบัติตามและประพฤติดูถูกต้องตามครรลองคลองธรรม นำประโยชน์สุขให้เกิดแก่ตนเอง และผู้อื่นได้รับผลแห่งการปฏิบัติตามสมควรแก่การปฏิบัติ จึงทำให้เราทราบว่าพระพุทธศาสนาเกิดขึ้นมาได้อย่างไร และเราจะประพฤติดูถูกต้องอย่างไร อันจะให้ได้บรรลุผลที่มุ่งหมายในพระพุทธศาสนา ซึ่งผู้ปฏิบัติต้องประสงค์ว่า เมื่อเรียนรู้แล้วต้องรู้จักน้อมนำมาใช้ในการกิจการทางโลกทางชีวิตของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นส่วนความเพียร (พระวิริยะ) หรือความอดทน (พระขันติ) ก็นับว่าเป็นประโยชน์อย่างมาก อันจะเป็นเหตุทำให้เกิดศรัทธา ความเชื่อความเลื่อมใส และเกิดความสุขตามมา เพราะพระองค์เป็นเยี่ยงอย่างอันดีทั้งอุบายวิธีคือวิธีการสอน และระเบียบดำเนินการคือการประพฤติดูถูกต้องทั้งในแบบอย่างที่เราควรทำตามแก่พระองค์เองและทั้งในส่วนที่พระองค์ทรงทำแก่สรรพสัตว์ทั้งปวง โดยผู้ที่ได้ศึกษาย่อมเท่ากับได้เห็นแบบอย่างที่ดีๆ เป็นเหตุให้ทำชีวิตของตนให้เป็นประโยชน์นำความประพฤติให้ถูกต้องตามครรลองคลองธรรม อันจะทำให้บรรลุผลตามที่มุ่งหมายในทางพระพุทธศาสนาซึ่งผู้ปฏิบัติต้องการและประสงค์ตั้งใจไว้ และเมื่อผู้ศึกษาทราบความเป็นไปของพระพุทธองค์ ย่อมจะรู้สึก

ได้ว่าพระคุณของพระองค์มีมาก อันจะเป็นเหตุให้เกิดความเชื่อความศรัทธา เท่ากับระลึกถึงบูรพบุรุษผู้ได้ทำประโยชน์ไว้และระลึกถึงบุญคุณของท่านเป็นเหตุให้ประพฤติปฏิบัติตาม

กรมการศาสนา (2550, หน้า 60) ได้กล่าวไว้ว่า ประโยชน์ของการศึกษาพุทธประวัติ คือ ทำให้ผู้ศึกษาได้ทราบถึงความเป็นมาของพระพุทธเจ้าว่าพระองค์ได้นำเพณอะไรบ้างจึงได้ตรัสรู้ และประกอบประโยชน์อย่างไร ตลอดถึงชาติตระกูลของพระองค์และนั้นก็จักเป็นเหตุให้เกิดความเชื่อความเลื่อมใส (ศรัทธาปสาทะ) หนักแน่นในพระองค์ นิยมถือเอาพระองค์เป็นสรณะ และศึกษานุคติประพฤติโดยตนเอง และแนะนำผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม ประพฤติให้ถูกต้องตามครรลองคลองธรรมเป็นธรรมานุธรรมปฏิบัติ นำประโยชน์สุขให้เกิดแก่ตนเองและผู้อื่นและย่อมได้รับผลแห่งการปฏิบัติตามสมควรแก่การปฏิบัติตั้งพอสรุปได้ ดังนี้

1. ในด้านการศึกษา

1.1 ทำให้ทราบถึงความเป็นมาของพระพุทธเจ้าและพระจริยาวัตร คือการประพฤติปฏิบัติของพระองค์ เช่นเดียวกับการศึกษาความเป็นมาของชาติตน ทำให้รู้ได้ว่าชาติของตนเป็นมาอย่างไร มีความสำคัญอย่างไร

1.2 เพื่อปลูกสิ่งที่ยังไม่มีทำให้มีขึ้นและเพิ่มสิ่งที่มีบ้างแล้วทำให้มีมากขึ้นและได้ศรัทธาและปสาทะ คือสร้างความเชื่อความเลื่อมใส กล่าวคือให้การยอมรับนับถือในพระพุทธเจ้า

2. ในด้านการปฏิบัติ

2.1 ทำให้ได้แนวทางในการดำเนินชีวิตตามพุทธจริยา อันเป็นปฎิพานำสู่ความสุขความเจริญมาให้แก่บุคคลตามสมควรแก่การประพฤติปฏิบัติ

2.2 ได้ศึกษานุคติ แบบแผนที่ดีงาม คือเป็นแบบอย่างเพื่อดำเนินรอยตามสิ่งที่ได้รู้ได้เห็นแล้ว กล่าวคือเพื่อดำเนินรอยตามพระพุทธรายาของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งพระองค์ได้ปฏิบัติเป็นแบบอย่างมาแล้ว และนำไปประพฤติปฏิบัติเพื่อปรับปรุงชีวิตของตนเอง

ซึ่งจะทำให้พระพุทธศาสนาดงอยู่กับสังคมและชนชาติไทยตลอดไป เป็นแบบแผนที่ดีงามและการประพฤติปฏิบัติที่ดีงาม จะเห็นได้ว่าความเป็นมาการเกิดพระพุทธศาสนาก่อนที่จะก้าวไปถึงการศึกษาในเรื่องต่างๆ พุทธประวัติจึงเป็นเรื่องที่ควรที่จะต้องศึกษา

จากข้อมูลโดยสังเขปจะเห็นว่ากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติเป็นสิ่งสำคัญ แต่กระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องใช้การวิเคราะห์ให้เห็นบทเรียนแห่งความสำเร็จและความล้มเหลวว่าพระองค์ได้ใช้วิธีใดจึงบรรลุธรรมได้ จึงเป็นการยากที่จะทำความเข้าใจและจดจำ การเรียนรู้พุทธประวัตินั้นเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญที่ควรปลูกฝังให้นักเรียนรู้เรื่องราวต่างๆของพระพุทธองค์ เพื่อที่จะได้นำไปประพฤติปฏิบัติในชีวิตของตนต่อไป หรือเป็นพื้นฐานในการศึกษาหลักธรรมคำสอนของพระองค์ และเรื่องราวในทางพระพุทธศาสนาต่อไป

กระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติที่ดีเป็นส่วนสำคัญยิ่งส่วนหนึ่งของการเรียนรู้พุทธประวัติ เพราะเป็นกระบวนการศึกษา ซึ่งผู้เรียนจะได้มีความรู้ความสามารถเพื่อจะได้ศึกษาพุทธประวัติในแง่มุมต่างๆต่อไป และกระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติที่ดีไม่น่าเบื่อ ควรจะมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ดี เพราะจะทำให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์และมีประสิทธิภาพในการศึกษาเรื่องดังกล่าว ดังนั้นความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ จึงมักมีผลโดยตรงกับผู้เรียนกล่าวคือ

1. ได้รับความรู้ และมีความเข้าใจในบทเรียน ในวิชาที่เรียนรู้
2. มีทักษะและมีความชำนาญในวิชาการที่เรียนรู้
3. มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียนรู้ และสนุกกับการเรียน
4. มีความสามารถนำสิ่งต่างๆไปใช้ได้
5. สามารถนำความรู้ไปใช้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไป

ดังนั้นจึงถือได้ว่ากระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญยิ่งต่อการศึกษาของผู้เรียน เพราะการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ดี ย่อมจะทำให้นักเรียนเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สนุก และสนใจในการเรียนรู้จะทำให้ การเรียนของนักเรียนในเรื่องพุทธประวัติมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และทำให้การสอนของครูผู้สอนประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

โรงเรียนวัดอู่ตะเภา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี เปิดสอนระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 8 ห้องเรียนดังนี้ อนุบาล 1 ถึงอนุบาล 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดอู่ตะเภามีการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยแบ่งออกได้เป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 มีครูทั้งหมด 3 คน มีนักเรียนทั้งหมดตั้งแต่อนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมทั้งหมด 35 คน โดยมีนางสมภารณ์ ยี่สุนรัมย์ รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนวัดอู่ตะเภาคนปัจจุบัน สภาพโดยรวมการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องพัฒนา โดยเฉพาะการจัดการกระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พิจารณาได้จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาเรื่องพุทธประวัติ

ศิริภรณ์ วรคำแหง (2551, สิงหาคม 20) ครูผู้สอนพระพุทธศาสนาเรื่องพุทธประวัติ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา จากการสัมภาษณ์พบว่าผลการจัดกระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพเพราะ

1. กระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติ นักเรียนมีความสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้บางส่วนหนึ่งเกิดจากกระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติยังไม่มีประสิทธิภาพซึ่งวัดจากตัวชี้วัดด้านการเรียนรู้ของนักเรียนเช่น นักเรียนไม่สนุก ไม่สนใจ ไม่ส่งงานหรือส่งช้า และเวลาเรียนจะคุยและเล่นกัน

2. กระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติที่โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้เรื่องพุทธประวัติแบบเดิมๆ และมีจำนวนน้อย

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ซึ่งวัดจากการทำรายงานและการวัดผลการเรียนรู้เรื่องพุทธประวัติ

สมภารณ์ ยี่สุนรัมย์ (2551, หน้า 1-2) ครูผู้สอนพุทธประวัตินักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตะเถา จากการวัดผลโดยใช้แบบทดสอบเก็บคะแนนเรื่องพุทธประวัติ ปีการศึกษา 2551 ภาคเรียนที่ 1 ในวันที่ 20 สิงหาคม 2551 จำนวน 14 คน คะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยวัดจากผลคะแนนของนักเรียน ผลสรุปได้ คือ

1. นักเรียน 2 คน ผลคะแนนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ดี (26-30 คะแนน)
2. นักเรียน 4 คน ผลคะแนนรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (20-25 คะแนน)
3. นักเรียน 5 คน ผลคะแนนรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ (15-19 คะแนน)
4. นักเรียน 5 คน ผลคะแนนรวมอยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง (1-14 คะแนน)

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนร้อยละ 30 อยู่ในเกณฑ์ต้องพัฒนา และร้อยละ 67 อยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ

จึงเห็นความจำเป็นต้องพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตะเถา ให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติที่ดีและมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้การเรียนของนักเรียนเรื่องพุทธประวัติมีประสิทธิภาพ และผลที่เกิดขึ้นจะนำไปสู่การจัดกระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติที่ดี ซึ่งผลการวิจัยและพัฒนาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติที่ดี นอกจากจะพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติให้มีประสิทธิภาพแล้วยังเป็นการสร้างแหล่งกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องพุทธประวัติ และเป็นแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องต่างๆทางพระพุทธศาสนา ต่อไปอีกด้วย

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตะเถา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแสง จังหวัดสระบุรี เป็นอย่างไร

2. แนวทาง และวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตะเถา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแสง จังหวัดสระบุรี มีอะไรบ้าง

3. จะพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตะเกา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี ได้อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตะเกา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี

2. เพื่อแสวงหาแนวทาง วิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตะเกา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี

3. เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตะเกา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตพื้นที่

โรงเรียนวัดอุตะเกา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี

2. ขอบเขตประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ

2.1 ผู้มีส่วนอย่างสำคัญในการพัฒนา ได้แก่

2.1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตะเกา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 14 คน เป็นชาย 8 คน เป็นหญิง 6 คน

2.1.2 ครูผู้สอนพุทธประวัติโรงเรียนวัดอุตะเกา จำนวน 2 คน

2.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตะเกา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี โดยตรงซึ่งได้แก่

2.2.1 รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนวัดอุตะเกา จำนวน 1 คน

2.2.2 เจ้าอาวาสวัดอุตะเกา จำนวน 1 รูป

2.2.3 พระภิกษุในวัดอุตะเกา จำนวน 3 รูป

2.2.4 คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนวัดอุตะเกา จำนวน 5 คน

2.2.5 ผู้เชี่ยวชาญการสอนพุทธประวัติ จำนวน 3 คน

3. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้เป็นกรอบในการศึกษา ได้แก่การดำเนินงานการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้หลักการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติโดยยึดตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 และกระบวนการเรียนรู้ ที่ดี ซึ่งประกอบด้วย

3.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

3.2 ขั้นสอน

3.3 ขั้นสรุป

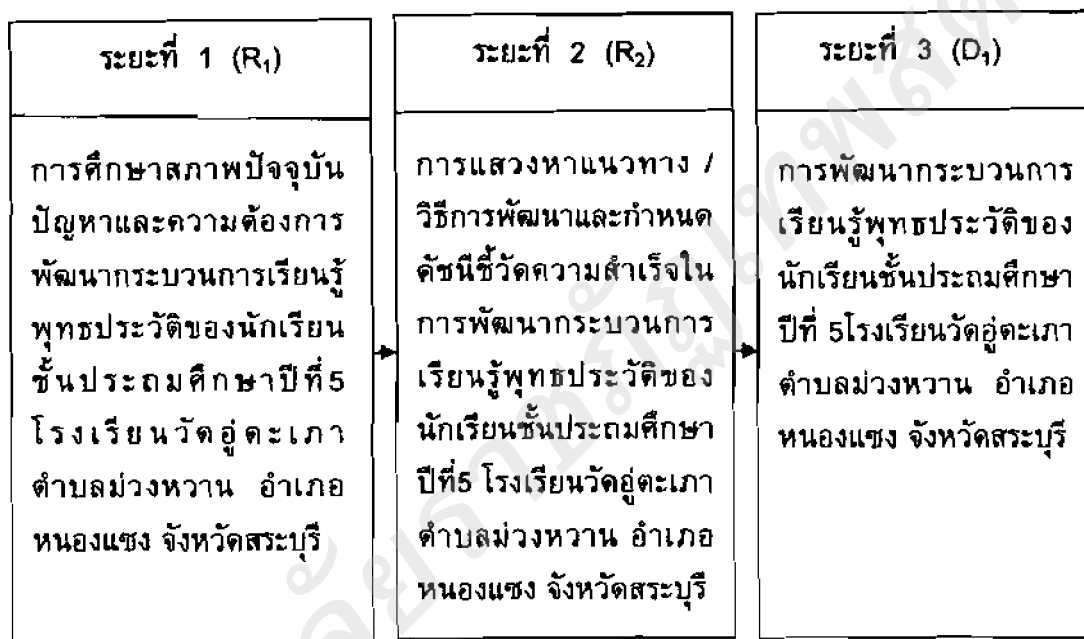
3.4 ขั้นประเมินผล

4. ขอบเขตระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 1 ของปีการศึกษา 2551 เดือนมิถุนายน - ตุลาคม 2551

วิธีดำเนินการวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างการดำเนินงานการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตะเกา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี เป็นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานที่เชื่อมั่นว่าจะพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติ คือมุ่งหาวิธีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ดีที่จะให้ผู้เรียนรู้จักคิด รู้จักพูด รู้จักแสดงความคิดเห็นและฝึกการแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง และพร้อมกับสนุกกับการเรียนรู้ในเรื่องพุทธประวัติที่ดีที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงใช้การวิจัยและพัฒนาโดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม(Participatory Action Research :PAR) โดยอาศัยการวิเคราะห์สังเคราะห์การพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียน โดยการสนับสนุนจากรักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนวัดอุตะเกา พระภิกษุในวัดอุตะเกา ครูผู้สอนพุทธประวัติ คณะกรรมการสถานศึกษา เจ้าอาวาสวัดอุตะเกา และผู้เชี่ยวชาญการสอนพุทธประวัติ ได้ค้นหาค้นหาภาพประสบความสำเร็จ ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตะเกา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี และแสวงหาแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตะเกา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี โดยการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะต่อเนื่องกัน คือ

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการพัฒนาระบบการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตะเกา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

กระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติ หมายถึง ขั้นตอนการเรียนรู้พุทธประวัติของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดอุตะเกา ตำบลม่วงหวาน อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี ซึ่งประกอบด้วย ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นสรุป และขั้นประเมินผล

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน หมายถึง การนำเรื่องกระตุ้นความสนใจเข้าสู่การเรียนรู้เรื่อง พุทธประวัติ

ขั้นสอน หมายถึง การสอนพุทธประวัติอย่างสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี

ขั้นสรุป หมายถึง การสรุปบทเรียนการเรียนรู้เรื่องพุทธประวัติ

ขั้นประเมินผล หมายถึง การวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เรื่องพุทธประวัติของผู้เรียนใน ด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และเจตคติ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. พัฒนาระบบการเรียนรู้พุทธประวัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ประโยชน์ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมอย่างสำคัญของผู้ฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติ ที่เกิดจากการปฏิบัติจริง ก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เป็นแนวทางสำหรับใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้พุทธประวัติในโรงเรียนอื่นๆต่อไป